

FILMPROGRAMMA

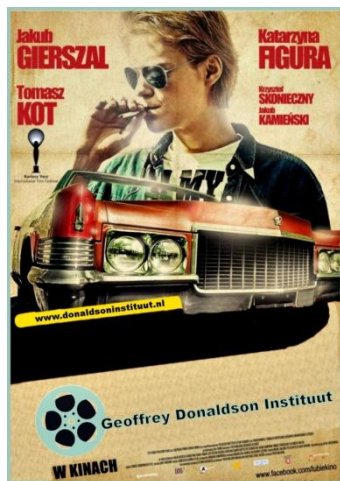
NAJAAR 2017

AN EVENT...

WWW.DONALDSONINSTITUUT.NL

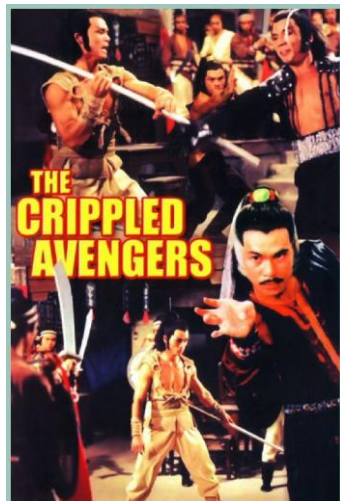
Vr 8/9 POOLSE JONGEREN OP WEG NAAR DE VRIJHEID (PL,2012)

De openingsfilm van ons najaarsprogramma is voor zover wij kunnen nagaan nog niet eerder vertoond in Nederland. Het gaat hier om een Engels ondertitelde Poolse film uit 2012 (een van de meest recente films uit onze collectie) over een groepje Poolse jongeren in een dorpje aan de Oder, de grensrivier tussen Polen en Oost-Duitsland. Met het vallen van de muur in 1989 verandert er van alles aan de overkant en gaan de jongeren de grens over om illegale sigaretten of andere waar te smokkelen. Onverwachte rijkdom is het resultaat in het dorpje waar weinig anders te doen valt dan maar weer naar de plaatselijke bioscoop te gaan waar steeds dezelfde Amerikaanse western uit de jaren 50 (3:10 TO

YUMA) te zien is. Ook de vroegere Russische machthebbers zijn echter nog aanwezig. Bijzondere eerste bioscoopfilm van regisseur Piotr Mularuk.

Wo 20/9 CRIPPLED AVENGERS (HONG KONG, 1978)

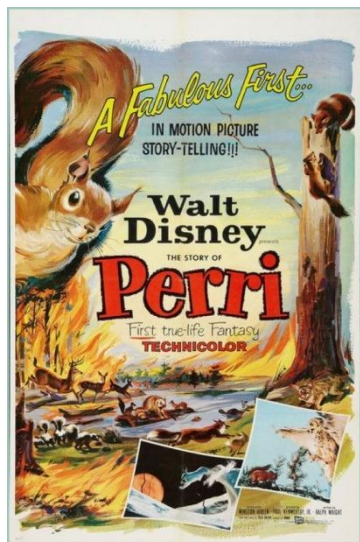
Everybody was Kung Fu fighting! Tijdens de hoogtijdagen van de Kung Fu-gekte - vooral als gevolg van Bruce Lee en de TV-serie met David Carradine - werd massaal gekeken naar martial arts films, vooral uit Hong Kong. Door filmcritici is dit genre vaak ondergewaardeerd maar aardig wat regisseurs zoals Tsui Hark, John Woo, Ringo Lam en Quentin Tarantino raakten diepgaand beïnvloed door het genre.

Chang Cheh - omschreven als The Godfather of Hong Kong Cinema - regisseerde bijna 100 films voor de beroemde Shaw Brothers die hun onderneming als een oude Hollywood studio runden en werkten met vaste filmcrews en acteurs onder contract. Hij bedacht de "heroic bloodshed"-films waarin broederschap, loyaliteit

en eer tegen elke kost verdedigd moesten worden. Het leverde genreklassiekers op als One Armed Swordsman en Boxer From Shantung.

CRIPPLED AVENGERS komt uit de periode waarin men zoekende was om toch nog mensen te trekken nadat het genre over zijn hoogtepunt heen was. Een heerlijke over de top actiefilm. Dit alles in een van de weinig overgebleven 35-mm kopieën en in ShawScope, een speciale Hong Kongse variant op de CinemaScope. (Met inleiding van Is Hoogland)

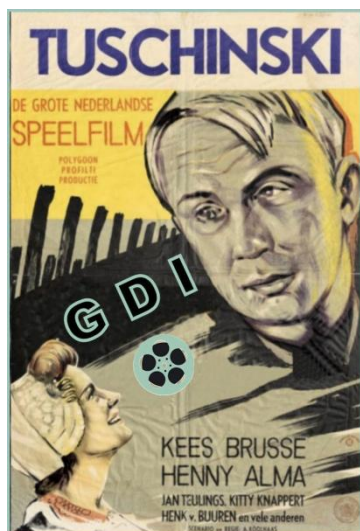
Zo 1/10 GDI OP LOCATIE: PERRI (USA, 1957) EN KORTE FILMS

Het Donaldson Instituut doet van harte mee aan het Lief Langedijk Festival in De Binding te Zuid-Scharwoude met vertoning van films uit haar collectie. Een recent verworven IB Technicolor-print van Walt Disney's natuurdocumentaire PERRI (1957) over een jonge eekhoorn naar een scenario van Felix – BAMBI - Salten en een bijzonder voorprogramma met cartoon (van het stinkdiertje Pepe le Pew), een Brits jeugdjournaal uit het begin van de jaren zestig en een Nederlands oorlogsjournaal met daarin de oudste beelden van de Broeker Veiling (uit september 1944). Kaarten verkrijgbaar via www.lieflangedijk.nl De opbrengst van alle verkochte kaartjes gaat naar goed doel Stichting Je Mag Er Zijn Noord-Holland (helpt

pleegouders en pleegkinderen door kleding in te zamelen).

Vr 6/10 NEDERLANDSE KLASSIEKERS IN ZWART-WIT (NL, 1950)

Beroemde, kort na de oorlog bij Polygoon-Profilti gemaakte Nederlandse speelfilm waarin de hoofdpersoon (gespeeld door een zeer jonge Kees Brusse) in het reine tracht te komen met het feit dat zijn vrouw om kwam toen de geallieerden de dijken bombardeerden en erger nog, dat hij zelf nog leeft. Het slot van deze wederopbouw-film is positief want *'de dijk is dicht en we moeten vooruit'* (filmcommentaar). Een film die in zekere zin ook een profetie was van de Watersnoodramp van 1953. In 1950 geregisseerd door journalist en schrijver Anton Koolhaas die lang nadat hij deze film maakte tien jaar directeur van de Filmacademie was.

Geoffrey Donaldson Instituut
www.donaldsoninstituut.nl

Vr 13/10 MYRTE EN DE DEMONEN (NL, 1950)

De Nederlandse filmgeschiedenis is rijk aan mensen die uit alle macht een of twee films maakten en het er toen vanwege alle moeilijkheden en het filmvijandige klimaat verder maar bij lieten zitten. Een mooi voorbeeld daarvan is MYRTE EN DE DEMONEN, geregisseerd door de Duitse emigrant Paul Bruno Schreiber die de jonge kunstschilder Bert Haanstra interesseerde eraan te komen werken op een kasteel in Heemstede en later in Engeland. De film werd geen groot succes maar is wel een van de eerste *fantasy* films in ons land gemaakt. WORM Rotterdam-programmeur Niek Hilkmann traceerde een kopie van de film bij de familie en schreef over de film in *Schokkend Nieuws*.

Niek Hilman komt de voorstelling in het GDI ook inleiden.

Wo 18/10 VERKLEURDE RAMPEN (USA, 1972 en 1974)

Een filmgenre dat in de jaren 70 een grote bloeitijd beleefde was de rampenfilm. Alles verscheurende haaien, heel Los Angeles ten prooi aan een aardbeving (en wie dat wist te overleven verdronk toen de stuwdam brak...), een brand in een torenflat, een hongerige grizzlybeer die op hol slaat, een cruiseschip dat ondersteboven in zee komt te liggen; het zijn maar enkele voorbeelden.

Soms werden deze films ook nog begeleid door eigentijdse *gadgets* die rechtstreeks van de kermis leken te komen, zoals het *Sensurround*-ultra lage tonen systeem waarbij de toeschouwers zaten te schudden op hun stoelen. Ander kenmerk van (rampen)films uit de jaren 70 is bovendien dat ze meestal gemaakt werden van het chemisch nogal instabiele Eastmancolor. Met dat materiaal gebeurde vervolgens nóg een ramp want die films verkleurden flink, meestal neigend naar rood of een andere psychedelische kleur. Het GDI celebreert vanavond de vergankelijkheid van de filmstock, eerst met een uittreksel van een rampenfilm op 8-mm (de eerste keer dat wij 8-mm in onze zaal zullen gaan laten zien!), daarna met een eveneens door de tand des tijds aangetaste lange rampenfilm. Op 35-mm, in CinemaScope, zoals het hoort. 'There's got to be a morning after....' Demonstratie van een bijzonder apparaat uit de GDI-collectie dat bij een van de vertoonde rampenfilms werd gebruikt staat ook op het programma.

Di 24/10 KINDERFILM (JAP/USA, 1989) MATINEE 14:00

Deze dinsdagmiddag in de herfstvakantie organiseren we voor het eerst een filmvoorstelling voor de kleine filmfans. We vertonen twee zeer korte, meer dan een honderd jaar oude sprookjesfilms (Sneeuwwitje en Doornroosje) van de Duitse Bing Film uit ca. 1915) en een cartoon uit de hoogtijdagen van de Amerikaanse tekenfilm. Als hoofdprogramma vertonen we het verhaal van Kleine Nemo die terecht komt in Sluimerland, een Japans/Amerikaanse verfilming van de strip van Windsor McKay uit 1989.

Vr 27/10 NEDERLANDSE KLASSIEKEN IN ZWART-WIT (NL, 1966)

Prachtige Amsterdamse zwart-wit beelden in deze thriller waarin we o.a. Eric Schneider Bob de Lange, een piepjonge Linda van Dyck en de 'internationale ster' Linda Christian zien. Jonge kunstschilder raakt onder de invloed van een oudere 'femme fatale' en moet later voor zijn leven vrezen. Naar een script van Leo Derksen. (Nederlandse Film Productiemaatschappij, Regie Arthur Dreifuss)

Linda Christian bij de première in Rotterdam, met links producer Joop Landré en onderaan de trap Toon Hermans

Over Tivoli, tot 1986 onze eigen *Cinema Paradiso* op de grens van Noord-Scharwoude en Oudkarspel, maakte het GDI dit voorjaar een zeer succesvolle voorstelling waarvoor veel meer belangstelling was dan beschikbare stoelen. Ditmaal gaan we grotendeels andere films laten zien, en hopelijk wat nieuwe feiten naar boven halen. De voorstelling is dit keer s

avonds niet meer op straat willen van onze Tivoli-filmpjes kunnen komen genieten. Ingeleid natuurlijk door Tivoli-fan Egbert Barten die op termijn werkt aan een boek en een tentoonstelling over onze dorpsbioscoop.

Vr 17/11 NIEUWE FILMRESTAURATIES

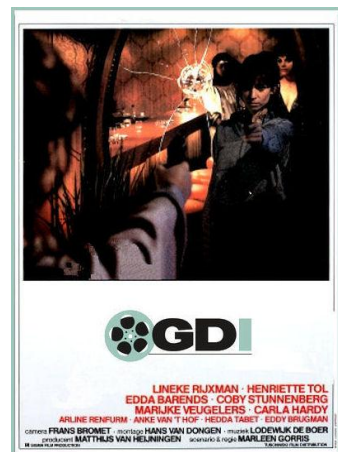
Foto Mej. Kooijman 100 jaar

Ook dit seizoen vertoont het GDI weer een avond lang korte films die in de afgelopen periode aan de vergetelheid zijn ontruikt. Het gaat hier om brandbare nitraatfilms die overal en nergens vandaan komen. Ditmaal zijn er - dankzij de oplettende Hoornse filmverzamelaar en operateur Dick Bakker - drie filmpjes bij over het katholiek leven in het aan het Noord-Hollands kanaal gelegen gehucht 'T Zand. Daarbij zit de nu oudste film in onze collectie; MEJ. KOOIJMAN 100 JAAR uit 1911 (!). Verder vertonen we onder andere een Amerikaanse komedie CURED BY A TIP ca. 1915, Britse bioscoopreclames uit 1936, 2 korte, getinte sprookjesfilms (SCHNEEWITTCHEN en DORNROESSCHEN) van de Duitse firma Bing Film uit ongeveer 1915, een teruggevonden snipper van een nooit voltooide Gerard Rutten/Karl Lamac-film (VAN T EEN KOMT 'T ANDER, 1940) en nog

wat meer. Laat U verrassen door een kijkje te nemen in de eerste 50 jaar van de filmgeschiedenis! Egbert Barten demonstreert U ook het verschil tussen onbrandbare en brandbare film, een demonstratie die U niet snel gaat vergeten.

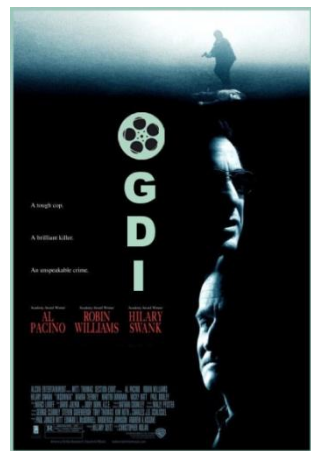

Wo 22/11 BAAS IN EIGEN BUIK (NL, 1984)

In de Nederlandse film van de jaren 70 en 80 is de emancipatie van de vrouw goed te volgen. Het GDI toont vanavond een aantal korte trailers en filmpjes (o.a. de prachtige voorfilm van Nouchka van Brakels EEN VROUW ALS EVA op muziek van Margriet Eshuis) en als hoofdfilm gaan we laten zien dat de feministische regisseur Marleen Gorris voordat ze de Oscar won met ANTONIA scherpe, bijna man-vijandige films maakte die nog spannend waren ook. In haar tweede speelfilm (uitgebracht in 1984) schildert Gorris het leven in Amsterdams bordeel, terwijl er een nevenverhaal speelt over een (serie)moordenaar die een vrouw gevangen houdt. De parallellen tussen deze twee verhalen zijn in deze weinig subtiele maar uiterst effectieve en bloedstollende film evident. Met onder andere Henriette Tol, Lineke Rijxman. De inleiding wordt verzorgd door Barend de Voogd.

Vr 8/12 DE VERZAMELAAR: RONALD ROSBEEK (USA, 2002)

Vanaf 9 december staat het GDI enkele maanden in het teken van de Nederlandse filmverzamelaars. We presenteren dan een tentoonstelling over dit onderwerp en ook verschijnt ons derde boek, met portretten van een twintigtal van deze bijzondere mensen die niet alleen de moed hebben om thuis 16 of 35-mm te draaien maar er ook voor zorgen dat zoveel films niet op de vuilnishoop belanden. De komende maanden mag het GDI allerlei bijzondere kopieën uit de verzamelingen van deze mensen lenen. In december twee voorstellingen, begin volgend jaar nog een paar. *Tech Support* Ronald Rosbeek (hij maakte de technische installatie van onze filmzaal maar bedenkt ook technische oplossingen voor de vertoning van archief films in filmmuseum in o.a. Noorwegen en

Hollywood) bijt het spits af met een recent meesterwerk, de doorbraakfilm naar Hollywood van regisseur Christopher Nolan die daar de Batman/Dark Knight-films maakte maar ook INTERSTELLAR en INCEPTION. De uiterst spannende film die wij vanavond draaien speelt zich af in Alaska met in de hoofdrollen Al Pacino en Robin Williams in een van zijn meest duistere rollen.

Geoffrey Donaldson Instituut

www.donaldsoninstituut.nl

Wo 13/12 DE VERZAMELAAR: HANS KELLER (GB, 2007)

In de omgeving van Enschede zit een actieve club filmverzamelaars die eens per week voor elkaar film draait op wisselende locaties. De spil van al deze activiteiten is oud-fotohandelaar Hans Keller die in zijn riante tuin in de bossen van Haaksbergen een fraai filmzaaltje gebouwd heeft. Van hem mochten we een ander recent meesterwerk lenen (over de nog half feodale verhoudingen op het Britse platteland in de jaren dertig maar ook over evacuatie van de Britse soldaten van het strand van de Duinkerken in 1940). De zes minuten durende, in één *take* gedraaide scene op het strand van Duinkerken is nu al een van de meest besproken uit de filmgeschiedenis. Het programma wordt ingeleid door Film en Literatuur-kenner Harry Peters

omdat de film ook nog eens gebaseerd werd op een bestseller (van Ian McEwan). N.B. de filmreeks 'De Verzamelaar' wordt in januari/februari voortgezet.

Wo 20/12 KERST MET AZIJN / A VINEGAR CHRISTMAS (USA, 1988)

Hadden we het op 18 oktober over filmverkleuring, met kerst gaan we een ander chemisch filmprobleem laten zien of liever ruiken. Onbrandbare of *acetaat*film (dat is de film die rond 1950 in de plaats kwam van de brandbare *nitraat*film) heeft bij ontbinding de nare gewoonte te gaan stinken naar azijn (vandaar de internationale term *vinegar syndrome*). En alsof dat nog niet erg genoeg is gaat de film zo vervormen en ook in het beeld kristalliseren dat je hem uiteindelijk niet meer kunt draaien en zelfs nauwelijks meer in een blik kunt opbergen. Het enige wat dan nog geprobeerd kan worden is (net als bij nitraatfilm) kopiëren naar andere filmstock en als dat niet gaat wordt het kliko-tiseren. En dat allemaal met kerst wanneer we soms een scheutje azijn extra tussen de rucola-salade doen! Het GDI heeft

twee kerstfilms in de collectie die allebei lijden aan het azijnsyndroom. We kiezen voor een Amerikaanse komedie uit 1988 waarin Santa Claus eigenlijk al jaren moe is van steeds maar weer pakjes uit delen en op zoek is naar een opvolger. Hij krijgt daarbij hulp van een dermate stuntelend persoon dat de Duitse distributeurs de film omdoopten in *Chaotische Weihnachten*. Originele Amerikaanse versie, zonder ondertitels.

WILT U EEN VOORSTELLING BIJWONEN?

Stoelenplan/schaarste

In onze prachtig verbouwde en technisch geavanceerde filmzaal zijn er per voorstelling MAAR 12 STOELLEN (!!!) beschikbaar. Dus als U belangstelling heeft voor een voorstelling reserveer dan direct kaartjes via egbertbarten@donaldsoninstituut.nl. Alle voorstellingen (met uitzondering van de twee matinee's op 24/10 om 14:00 en op 8/11 om 15:00) beginnen om 20.00 en kosten € 10,-. Zaal open om 19:45. Verkoop kaartjes uitsluitend via e-mail, aan de zaal worden geen kaartjes verkocht.

Authenticiteit/vintage filmprints

Waar niet nadrukkelijk iets anders wordt aangegeven, gaat het bij voorstellingen van het Donaldson Instituut om zogenaamde 'vintage prints'; 35-mm films die meestal gemaakt werden in het jaar van de release van de film. Uitzonderingen zijn op 17/11 de door ons gerestaureerde films (geprint in 2016-2017), maar ook dat zijn 35-mm films. Alleen bij hoge uitzondering is er in het GDI een digitale film op het witte doek te zien. We projecteren voor publiek bij voorkeur (35-mm)film, omdat het bij ons draait om (analoge) cinefilie en het recreëren van de cinematografische historische sensatie.

Zoekplaatjes/copyright

Van sommige films, die wij draaien, noemen we de titel, maar van de meesten niet. Dat heeft te maken met copyright. Als wij voor een voorstelling in een zaal met maar 12 stoelen vertoningsrechten moeten gaan regelen, is het eind zoek. Met de soms wat cryptische omschrijvingen van films herleeft een filmhuistraditie uit de jaren 70 en 80 van de vorige eeuw, toen je bijvoorbeeld van verhuurkantoor Gofilex wel een 16-mm kopie van ONCE UPON A TIME IN THE WEST kon huren, maar, als je hem voor publiek wilde vertonen, mocht je er alleen publiciteit voor maken met een tekst als 'Een spaghetti-western met Henry Fonda'.

Als U twijfels of vragen heeft over een film heeft, mail dan ook met het bovenstaand e-mailadres. Titels worden per mail wel vrijgegeven.

EEN BIJZONDERE SCHENKING

Dit voorjaar ontving het Donaldson Instituut uit de handen van Brita van Munster een pakketje. Brita is de weduwe van filmmaker, cameraman en docent Anton van Munster (1934-2009), bekend van de Omnimax-film **PICTURE HOLLAND** (1986) maar vooral ook als cameraman van Bert Haanstra. Omdat het GDI de afgelopen jaren nogal wat activiteiten rond Haanstra georganiseerd heeft zien we Brita en haar dochter Andrea - die als tweejarige voorkomt in Bert Haanstra's **BIJ DE BEESTEN AF** (1972) – regelmatig bij tentoonstellingen of filmvoorstellingen. Het GDI ontving eerder al de omroltafel en 16-mm viewingtafel van Haanstra/Van

Munster, een paar blikken met niet gebruikt beeldmateriaal van Almere in 1975 uit de film **DE TIJD ZAL HET LEREN** (1976) en een aantal 70-mm *outtakes* van **PICTURE HOLLAND**, de eerste in Nederland gedraaide Omnimax-productie.

Nu kwam Brita met een heel bijzonder kleinood: een scène-bordje gebruikt bij de Jacques Tati-film met werktitel **YES MR HULOT**, later in de bioscoop uitgebracht onder de titel **TRAFIC** (1971). Anton van Munster deed samen met Eddy van den Enden het camerawerk van deze grotendeels in Nederland opgenomen film, terwijl Bert Haanstra de productie deed (aangezien Tati bij zijn vorige film **PLAY TIME** in financiële moeilijkheden was geraakt).

Op de ragscherpe foto's die Marjolein Ansink maakte van de voor en achterkant van het bord zien we de stickers met de scène-nummers zitten die bij een volgende scène veranderd werden door andere. We kunnen goed zien dat het een Franse productie is want alle filmtermen (bobine-bobby/kern, interieur/exterieur-binnen/buiten, jour/nuut-dag/nacht). Men was kennelijk niet van plan ook maar één scène met een Duitse Arriflex camera te draaien want het alternatief voor de Duitse Mitch(ell) is ferm afgeplakt. Het echte scène-bord is in het echt vanaf 9 december op onze nieuwe tentoonstelling te zien.

Egbert Barten

